

Gemeenteraad van Amsterdam
p/a directeur Ruimte en Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Zuidas-Strawinsky Zuidzijde

Amsterdam, 5 mei 2017

Geachte raad,

Op 27 maart 2017 heeft het college van B en W bekendgemaakt dat het ontwerpbestemmingsplan Zuidas-Strawinsky Zuidzijde met ingang van 28 maart 2017 gedurende een termijn van zes weken ter inzage ligt en dat een ieder een zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan bij u naar voren kan brengen.

Hierbij dient de Bomenstichting een zienswijze in.

Het ter inzage gelegde plan heeft tot doel om meer vierkante meters bebouwing toe te voegen aan het WTC en de bebouwing op de CRI-kavel naast het Atrium.

Uit de toelichting op het plan blijkt niet dat een bomentoets heeft plaatsgevonden. Bij een bomentoets in het kader van het door de gemeente Amsterdam gehanteerde Plan- en Besluitvormingsproces Ruimtelijke Maatregelen (Plaberum) worden al aan het begin van het planvormingsproces de bomen in kaart gebracht die binnen de invloedsferen van de ingrepen staan. Vervolgens wordt aangegeven welke consequenties de ontwikkelingen hebben op de bomen en kunnen er alternatieven worden uitgewerkt. Op basis daarvan wordt aangegeven welke maatregelen met betrekking tot de bomen worden getroffen. Als door de ontwikkeling bomen dienen te worden gekapt, dient te worden onderzocht of er alternatieven mogelijk zijn waardoor de bomen toch kunnen worden gehandhaafd. Het verrichten van een bomentoets is gebruikelijk binnen het grootstedelijk gebied Zuidas. Zie bijvoorbeeld de Bomentoets Zuidas projectgebied tussen de noordzijde van begraafplaats 'Buitenveldert' en het Zuideramstelkanaal, DRO 23 december 2011.

Indien een bomentoets zou hebben plaatsgevonden, zou duidelijk zijn geworden dat het plan drastische gevolgen heeft voor de bomen en het groen in de omgeving. Uit de inmiddels verleende omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen blijkt dat het noodzakelijk is kabels, leidingen en riolering te verleggen om de bouwplannen te kunnen realiseren. Uit de omgevingsvergunning van 13 februari 2017 voor het kappen van 27 en het verplaatsen van 1 boom ten behoeve van de uitbreiding van CRI met kenmerk 2775437 blijkt dat in verband hiermee 10 bomen op het noordelijke talud van de Strawinskylaan moeten worden gekapt. Uit de omgevingsvergunning van 13 februari 2017 voor het kappen van 49 en het verplaatsen van 6 bomen ten behoeve van de bouw van de parkeergarage van het WTC met kenmerk 2775438 blijkt dat 15 bomen op het noordelijke talud van

de Strawinskyiaan moeten worden gekapt voor het boren van kabels en leidingen naar de overzijde van de Strawinskyiaan.

Deze, in totaal 25 bomen, behoren tot de hoofdbomenstructuur van de gemeente Amsterdam. Dit zijn beeldbepalende boombeplantingen waarvan de continuïteit op centraalstedelijk niveau belangrijk is.

Zie § 7.5.1 van de Structuurvisie Amsterdam 2040.

Door de geplande aantasting van de hoofdbomenstructuur voldoet het plan naar onze mening niet aan de uitgangspunten van de door u op 5 oktober 2016 vastgestelde Visie Zuidas 2016. Zie het onderdeel "Verbonden door groen en water", dat ook is opgenomen in de toelichting van het ter inzage gelegde plan:

"Een belangrijke voorwaarde voor een gezonde en leefbare Zuidas is de aanwezigheid van voldoende en kwalitatief hoogwaardig groen en water. Dat is niet alleen belangrijk vanwege recreatieve functies, maar ook om Zuidas bestendig te maken tegen extreme regenbuien en hoge temperaturen en een habitat te bieden aan flora en fauna. We gaan aantrekkelijke plekken in het groen of bij het water aanleggen, bestaande plekken verbeteren en groen en water beter met elkaar verbinden. De samenhangende structuur van groen en water wordt een belangrijke drager van de identiteit van het gebied."

Van belang zijn ook de moties en amendementen waarin een paar belangrijke focuspunten/prioriteiten zijn benoemd. In het bijzonder kan worden gewezen op de motie 'concrete ambities ter vergroening' (Motie 1225) van de raadsleden Boomsma (CDA), Nuijens (GroenLinks) en Vink (D66). Deze motie verzoekt het college van B en W om een brief of notitie op te stellen over de mogelijkheden om als gemeente concreet te sturen op maximale vergroening van de Zuidas en deze ter bespreking voor te leggen aan de gemeenteraad. Het college van B en W heeft de Raadscommissie voor Ruimtelijke Ordening en Grondzaken op 10 januari 2017 bericht dat het plan de eerste helft van 2017 gereed zal zijn. In de brief is vermeld:

"De aanwezigheid van aantrekkelijk groen is een basisvoorwaarde voor een verdichtende Zuidas. Hiervoor wordt de komende jaren ingezet op het toevoegen en verbeteren van groen (en water) in en rondom Zuidas en het beter verbinden en toegankelijker maken van dit groen. Deze ambities vragen logischerwijs om een concrete uitwerking. Hiertoe wordt momenteel gewerkt aan een plan. [...] Het plan moet in de eerste helft van 2017 gereed zijn en zal ter kennis name aan uw raad worden voorgelegd."

Het lijkt ons gewenst dat uw raad een besluit over het bestemmingsplan aanhoudt totdat duidelijk is wat het plan voor de maximale vergroening van de Zuidas behelst. In ieder geval dient te worden voorkomen dat delen van belangrijke groenstructuren al tijdens de behandeling van het plan over de maximale vergroening verloren gaan. Naar ons oordeel is het mogelijk het bestemmingsplan zodanig aan te passen dat de bomen op het noordelijke talud van de Strawinskyiaan behouden kunnen blijven. Dit is mogelijk door de ondergrondse bebouwing niet onder onbebouwd gebied te laten doorlopen, zodat de in onbebouwd gebied liggende kabels, leidingen en rioleringen niet behoeven te

worden verplaatst.

Wij wijzen ook op het 14 september 2016 aangenomen amendement Shahsavari-Jansen, Bosman, Groen over herplant na nieuwbouw, waarin is opgenomen dat bij (grote) nieuwbouwprojecten nadrukkelijk ook moet worden gekeken naar de mogelijkheid om bomen te compenseren in de vorm van groene daken, kruidendaken of een dakpark van een gelijke natuurwaarde (Gemeentebblad 2016 afd. 1, nr. 1138). Het ter inzage gelegde plan bevat op dit punt geen enkele regel of nadere eis. In de toelichting is slechts het uitgangspunt vermeld dat zoveel mogelijk gebouwen met een groen/blauw dak worden uitgevoerd. Steden als Parijs, Antwerpen, Toronto en Stuttgart kennen een verplichting op dit punt. Ook Amsterdam hoort in dit rijtje thuis. In de planregels kan bijvoorbeeld worden opgenomen dat daken moeten worden aangelegd als een vegetatiedak, indien deze een helling hebben van minder dan 15° en een oppervlakte van ten minste 20 m².

Het ter inzage gelegde plan schrijft niet voor dat bouwplannen waterneutraal moeten zijn. Volstaan wordt met de mededeling in de toelichting dat voor nieuwbouw de in de toelichting genoemde eisen zijn opgesteld behorende bij waterneutraal bouwen op kavels. Deze eisen zijn echter niet vertaald in de planregels. De voorgestelde artikelen 3, lid 3.3, en 4, lid 4.3, bepalen slechts dat burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen stellen aan bouwplannen met betrekking tot ondergrondse bebouwing inhoudende dat maatregelen dienen te worden getroffen welke noodzakelijk zijn om grondwateroverlast te voorkomen. In de tweede volzin is bepaald dat burgemeester en wethouders in dat kader tevens van een initiatiefnemer van een bouwplan kunnen verlangen een onderzoek naar de effecten op het grondwater aan hen te overleggen. Bij deze vrijblijvende bepalingen zetten wij grote vraagtekens. De ondergrondse bebouwing op de CRI-kavel is al vergund. Het stellen van nadere eisen aan dit bouwplan lijkt derhalve niet meer mogelijk, tenzij het college van B en W dit bij de heroverweging in bezwaar alsnog doet. Het lijkt ons overigens onaanvaardbaar dat in gevallen als de onderhavige, waar de bouwplannen al bekend zijn, de noodzakelijke maatregelen om grondwateroverlast te voorkomen pas bij de aanvraag om bouwvergunning worden bekeken. Ten slotte missen wij een regeling over de procedure die wordt gevolgd bij het stellen van nadere eisen. Gebruikelijk is dat het plan voorziet in terinzagelegging van het ontwerp en de mogelijkheid van het inbrengen van zienswijzen.

Ten slotte vragen wij nog uw aandacht voor het volgende.

In de toelichting is vermeld dat vanwege een wenselijke inrichting van de openbare ruimte de gronddekking normaliter minimaal 1,5 meter bedraagt. Hiermee kunnen wij instemmen. In het voorgestelde artikel 5, lid 5.2 onder b is echter bepaald dat de gronddekking op de bovenkant van de bovenste ondergrondse bouwlaag aan de zijde van de Van Beinumstraat minimaal 1 meter bedraagt. Hiermee kunnen wij niet instemmen. Teneinde in de Van Beinumstraat weer bomen van behoorlijk formaat te kunnen planten, dient de in artikel 5, lid 5.2 onder b, genoemde gronddekking naar ons oordeel te worden verhoogd naar 1,5 meter.

Hoogachtend,
namens de Bomenstichting,

F.C.S. Warendorf
secretaris

H. Hirsch
gevolmachtigd bestuurssecretaris